

ogsaa i Relation til den lille Diskussion, der nu har fundet Sted, at turde udtale, at Socialdemokratiet vil komme til at indrette sig efter, ikke hvad det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen) eller en hvilken som helst anden Socialdemokrat maatte mene om Situationen og om Fremtiden, men efter Nødvendigheden, og Nødvendigheden vil ganske sikkert lære de europæiske Folk at undgaa Krigen, at udstyre Folkeherredømmet med saa megen Myndighed, at man ikke længere er prisgivet Fyrsters eller Diplomaters Forgyldtbedende. Hvis ikke denne Nødvendighed skulde være til Stede, anser jeg det hele for at være haabløst for Demokratiet, saa er Demokratiet kun et tomt Ord, men jeg tror ganske sikkert at turde udtale, at er der noget, Krigen vil have lært Folkene, er det netop Nødvendigheden af at blive Krigen kvit.

Min Tale skulde ikke være ret længe. Jeg vil ikke opholde Tingets Tid paa dette sene Tidspunkt, men jeg havde Lyst til at berøre et Emne, som forekommer mig meget interessant paa Grund af dets humane Karakter. Der startedes i Foraaret en Bevægelse, hvis Opgave var at aabne Danmark som Ly for haardt saarede Krigsfanger. Herved havde vi den dobbelte Opgave at konstatere for det første vor Neutralitet, og for det andet, at vi indenfor denne Neutralitet ønskede at gøre en Barmhjertighedsgerning. Tanken synes at have vundet Tilslutning fra mange Kredse, dens ledende Mand, en Læge Thorsen, har neppe kunnet klage over Mangel paa Sympati. I en Skrivelse til den højtærede Udenrigsminister gjorde man nøjere Rede for Opgaven: Anbringelse af haardt saarede Krigsfanger i danske Hjem og Samarbejde med Staten, der fik fuld Myndighed til at gøre sig gældende, og med hvilken et Samarbejde selvfølgelig var bydende nødvendigt, endvidere hvorledes man ønskede at indsamle Midlerne og foreløbig anvende dem til Formaalet. Der blev, saa vidt jeg ved, indsamlet ca. en halv Million Kr., og blandt Bidragyderne findes endogsaa Minister J. C. Christensen. Jeg antager, at Sagen maa have vundet Paaskønnelse overalt, hvad Bidragslisterne for Resten ogsaa udviser. Imidlertid maatte man, naar man vilde gøre Rede for, hvorledes man ønskede Anbringelsen af Fangerne foretaget, vide nogenlunde Besked med, hvor mange Fanger man tænkte Danmark kunde modtage. Et Skøn gik ud paa, at der paa det daværende Tidspunkt var ca. 60,000 saadanne haardt

saarede Krigsfanger, som der kunde være Tale om at anbringe dels i Danmark, dels senere eventuelt i Norge og Sverige, saaledes at vor Part vilde blive den ene Trediedel, som dog ikke alle skulde anbringes paa een Gang, — man mente, at højst 10,000 vilde finde Anbringelse straks. Siden er denne Sag gledet ud af Dagsordenen. Den synes at være kommet ind i et nyt Spor. Staten har, saa vidt jeg har forstaaet, selv villet engagere sig, og jeg kunde have nogen Interesse i at vide, om dette Spørgsmaal er udskudt til senere belejlig Tid, eller man helt har sluppet det, eller man vedvarende vil søge et Samarbejde med de først virkende Faktorer. I det hele taget synes jeg, at Sagen er for god til, at den skulde strande, men der kan jo være andre og større Hensyn, der gør sig gældende her, og det havde maaske nogen Interesse for alle dem, der med varmt Hjerte tænker paa at villeyde Ly til saarede Krigsfanger, om de fik lidt Rede paa, hvordan denne Sag stiller sig. Det er af den Grund, jeg har tilladt mig at fremdrage den, og muligvis vil den højtærede Udenrigsminister kunne give et Svar herpaa.

Jeg skal herefter tillade mig at dvæle et Øjeblik ved de smaa Synderes Domstol, den offentlige Politiret. Det er ganske vist til en vis Grad en københavnsk Institution, men den har dog saa megen Berøring med de almindelige Forhold, der sorterer under Staten, at jeg anser mig for nogenlunde berettiget til at omtale den her. Den har navnlig henledet Opmærksomheden paa sig i den seneste Tid i Kraft af den Oberst Muus'ske Affære, i hvilken Oberst Muus intervererede til Fordel for en beruset Marinesoldat og blev tiltalt for at have lavet Gadeuorden. Man faar nu lige paa een Gang, hvad mange maaske ikke har haft, ved denne Sag et Indblik i den offentlige Rets Forhold, hvor det gaar, som man siger, summarisk til. Rettergangen har fra det Øjeblik, Synderen træder ind i Retslokalet, til han forlader det, 4 Stadier, som en tidligere Folketingsmand for Ringsted-Kredsen, J. K. Lauridsen, udtrykte i følgende Formel: God Dag — hold Kæft — betal — skrup af! Det er en summarisk Fremgangsmaade, der neppe kan være kortere. Nu vil jeg ganske vist sige, at naar man fremstiller Sagen saaledes kort og godt, er det utvivlsomt en Overdrivelse, som det jo i det hele taget let bliver noget af en Overdrivelse, naar man vil give et Forhold en saadan kort og munter Betegnelse. Jeg ønsker ikke